

AZALPENAK

BITXI BAKARÁ

LAUAXETA

Umiak eta zorua egijak esan oihabez. Eta neurri egi-zaletasun onen atsegina emon gurari tokia askotara joten dot. Bide-ziaf eta idorotzen egija, baina adizkide-aitian gitxijago.

Ezadi juan zeure adizkide-artera egija jakin nai dokian. Erta egozten txau-gorik. Baina umiak berrialia azalduko dautzube euren bafuban dana. "Gixon oni Pañka-zat" derrioxo. Zeuri "Santi-efe" esan daratuazube. Eta olantxe jakin darauagu sari geure exixena.

Exian zera esan dabent lastef jakingo dogu. Umiak berrialia dihue txaidian etxean entzuna.

Egija-bila edu nintzan kenguan zoro-etxe batera. Antxe egozten beredin zoro. Euren begietan etxan ezer ikusten, begi-ikak irudijen-eta. Batzuk soñuba joten eben, bestiak dantzian. Oniek negaf-egijan afantzaka, bestiak bafe. Eta gustiak matriailak eukezan.

Zero bat orma-erantz jazafit eguna. ¡Negafez gaxua! Juan nintzakijon ondora ta ifandu neutron:

—Zer dozu miñik?
—Eztakot miñik.

—Zegatik negaf-egijan dagixtu, ba? —Iñaki jo zauz? —Edo atsekaberik-ete dozu?

—Eztakodalda ezer esan dautzut ta beste bein enagixu artegatu.

—Negaf dagixtu.

—Bai, negaf dagit gauza edef bat galdu dodalako. Egunero galduen yat.

—Gauza edef bat galdu yatzula? —Zer dozu gauzaori, ba?

—Ludijon erta neurri galdu yatan bitxiko lako bitxirik.

—Baina bitxiko daskozuz emen?

—Bitxi edefek eukiten dot egunero, baina garberako galtzen yat. Au tamala.

—Nok euketen dautzut bitxi oñeki, ba?

—Jaun-Goikuak ekaften daustaz goxaldero. Itzaftutene nazaneko bitxi edefena idorotzen dot neure onduran.

Olako garorabokkerik entzutian, bafe-egijan neban neurri kolkorako. Zoro equala gaxo a, laster igaiten zan. Jaun-Goikuak bitxikojan ekaften eutsozalaren eguna ute eban! Bai zera, beretzen egozten bitxikojan, baina begiko yatan zoro a ta itandu neutron bafiz:

—Zelakoa zan bitxi ori?
—Eztakutu zelako bitxiko zan, gixonak eztabelako ikusten alakorik. Ludijon eztagoaren antzekorik, Jaun-Goikuak bafio eztasun emoten.

—Mesedez ezin zeinustakezu azaldu zelakua zan? Eskafutu zaut.

—Bitxi ori "Bixixa", ren ganian landuta eguna. "Aldizaren" landoletan egina zan. Ete-dakiru zan den "Aldizaren" landoletan landutia? Bitxi open onduran ziran otelatua bitxi-txibet zoragafizko. Eta one in onduran ostera beste irogei xikefago.

—Amaitatzu bitxi ba-ziran!

—Bai. Baina neuri tamalik adijen damost bafiro idoro ezin-xiatiak.

—Bijaf Jaun-Goikuak emongo dautzut beste bat...

—Bai emongo dautzut, baina garberako galduko dot.

—Ostu egiten-ete dautzube?

—EZ, eztasun ostuten. Neuk galduen dot!

—Txindio-ordez ezin eroi ixango-ete neuke ofialako bitxi bat, ludikual erakus-teku! Zaletasun bixiak nago orixe ikusteko!

—Ara, ba. Ni zoro-ertxian nago ta bitxi, ori galduen yatala egunero eztotu zi-

ntukoko. Didaf-egijan neban ludijan bixi bat galten yatala egunero ta zorrotzat aitza-

ninduben. Neure bitxirik edefena "Eguna" da. Bein galten dodana ezin dot idoro

bafiz. Bitxi bafak!

Zoroaren itzak bijotzera sahutu yatzan. Egi adiua benetan! Zelako bitxiko galduen dogun egunero! Oldozkof urten nintzan zoro-ertxetik...

Alde gustijetako izparrak

Oper asmu bat deuseztu

Murcia-ko izpafak dinuenez Fnensanta eta Mazarróngo luu-langilak danak batera opofian jagiteko asumetan ibili dira, baina esta be ezer jaditsi, bein-beñian lanian ja-

autua erabagi dabe-ta.

Eta gero be orixe egijia erabagien bidaia, oba ta oba, lan eginetik oñigia ira-

bazik dabe-ta.

Opoñetik, oñera, gosia.

Erdeltzain barrija

Conrado del Campo erdeltzain bafijaren saftueria "San Fernando" erdeltzaindian ospatu da.

Eresiak gixaferako daukon gafantzia-

ta eta Espana-ko dagon irakatsi biarritz-

atzko itzaldi bat oñazi eban.

Ereslarien ixenian Emilio Serrano ef-

deltsak erantzun eutsun.

Lerroux jaunaren asmu

Madrid. — Lerroux-en adizkide batzuk Montemayor-era juan eta euren adizkide efiketa-buruba ikeftu-egijan dabe, ta euren oso-osoko laguntzen eski.

Lerroux-ek ikeftu ebenei, uñengo asteraf-

te etzala Madrid-eratuko esan eutsun.

Madrid-eratutene danagaz batera aitza-

dau, erabagijan auxe ixango ei-da; bera-

erabagijen bari aüretik esaten eztautzen

aitza, dauzan asmutzako eztertu be ez-

tailea ixentauta imifi latxeteko bere lagu-

nai esita.

Figuraldijaren gora-berak

Igandia edefetan be edefia ixan ba-zan be,

astelena, sañgori ta bero-lañi agertu zan,

yusturitsu ta erutis amauteko.

Of afatsaldeko seirak inguruan osto-

batzuk entzun ziran, eta euri danga da-

tzuk lureratuen as. Trumoyokin batera,

ortze gurria ilundu zan, eta tximistargi-

jak-eta be, argi barik geratu. Udean gago-

zala, ta ondoko bi kilo-koloka? Egural-

dijonek onduteko asmutrik ez ete-dau?

Matxiñadea ta zaunritubak

Jaeñ-Cervantesen antzokian karlataf-

en mitiña ixan zan, Lamamie de Clairac izali zala.

Mitiña asu zaneko bafia, jaurtijaren or-

dezkariak, gebendu egin eban.

Urtekeran matxiñadea soñtu zan, eta Se-

rañi Molina ta Angel Gonzalez Vilches

zaunitu.

Pedro Mallara atxilotu eben, eta soln-

sakelak arakatueren, suizkilo bat idoro.

Alfonso Moreno eftzaia be zauri batzuk-

azkara zata zan.

Carabanchel-eko gora-berak

Aitzo goxian, Carabanchel inguruan dan

gudaleteko gudariak euren bete-biñafak

egijen ebezian bitafitzen. Goded buruzagijen

mipien, Mangada jaunak laido-egin eutsun.

Goded oni ta gero ukubilkada batzuk eman

eutzan. Mangada jauna espertzeratu da.

Ikeratuta geratu dira gudariak olako lo-

tsakokkeriak ikusten.

Donostia-ko izparrak

Torrealde jaunarek batera etofi zan atzo

Donostia-ko Jauregian baturi buruzagija. Excel-

sior jatetxian dago. Guadalupe gaztelura

in ilebsterako eruan dabe, Avila-ko efak-

tsean batek esan ebezanzan txartat zatu eu-

...

IBARETA
JOSKINTZA
ASTRERIA
TRINCHERAS y GABARDINAS
Murtado de Amézaga, 20

Enparanco gixon Jantziak
Ametzaga-ko Urtoño kalea 20 g.

...

Euzko - erri - jakintza

ABESTIJA

Agate deunaren aufegunian etxez - etxe abestutu diran bertsu zafak batutu doguz sail onetan. Mañariko gítzukuban entzun legezte idatziko doguz:

ASIKEREAN

Alkate jaunaz egon gerade (1) atzoko afatsaldean. Libertadia geurekin degu ibilitako bakian.

Bakian gabiltz, bakian jan zerikuan legian, espagabiltzak bakiak sartu kartzel batian.

Santa Agueda bijaf dalako Emen gabiltzar kantetan. Pobretxu-umil eta egoki ementxe gagoz atetan.

JAUPARIJARI

Elexondoko arte ganian txorrijak dabilitz kantari. Etxe ontako nagusi jauna efiarentzat pozkafia.

Abade jaunaren bijotza samurta eta biguna. Santa Ageda's alabantza emon begisku limosna.

NESKATILA BATI

Arpegi edef, zuri-gofijan begi-ñuk agiri: etxe ontako neska edefak ufe-bitxija diridi.

Sentzten zañut, sentzten zabiltzala jeikitzen. Zeure ointxu txukun politak salia fajian inkatzen.

ANDRA GASTE BATI

Baso zelatik gorantz mendian-ziaf lafosa, Etxe ontako andra zintzuak ufe-gofiziko ardatza.

Ufegofizko ardatza eta diamantezko goruba. Atoka pinak ondo efekto onik ba-dauko modua.

ATSO BATI

Etxeko-andra zabala leku oneko alaba, bidai esaten etofi gara limosna-gile zarala.

GIXON BATI

Etxe ontako nagusi jauna zaldiz da lexaratzan. Zaldiz da lexaratzan eta zidárez ofrendaratzan.

Emoxu emongo ba-dozu baldin emon nai ba-dozu. Axia bere otza dago-la lagunak here ifi. Onek lagunok konsolatuko limosna on bat egixu.

Giltz andijk jaso-jaso kaxarafoko bidian. kaxara juan da utsik etofi eta beoñen andrea. Ezta beoñen andrea eta ez getretzako be obea.

SARIJA EMOTIAN

Axial eta eurijak atara baf begijk, pozur-pozu galdia ein yataz ia lagunek erdiak.

Emoxu emongo ba-dozu baldin emon nai ba-dozu. Axia bere otza dago-la lagunak here ifi. Onek lagunok konsolatuko limosna on bat egixu.

Godetza jaso-jaso kaxarafoko bidian. kaxara juan da utsik etofi eta beoñen andrea. Ezta beoñen andrea eta ez getretzako be obea.

Godetza jaso-jaso kaxarafoko bidian. kaxara juan da utsik etofi eta beoñen andrea. Ezta beoñen andrea eta ez getretzako be obea.

Lolo-aingerua. "Neure-mamia". "Umetxuba logura-da-da". "Ua-Ua". "Bon-Bolonero". "Txalopin-txalo". "Atxie-notxie". "Ufundik".

Abesti onein bitaftian efiko anderetako abestatzakua abestuko dabez "Beti-Gas-

"ta" lau abutzen, eta "Agur-Jaunak" ira-

abutzen. Afatsaldeko elizkixunak amau-

"Lua-lua". "Lolo-aingerua". "Neure-mamia".

"Umetxuba logura-da-da". "Ua-Ua".

"Bon-Bolonero". "Txalopin-txalo